

«2500 χρόνια Ελληνικής Μουσικής», Λάκης Χαλκιάς

Από τον Όμηρο μέχρι σήμερα

Tonhalle Zurich, Donnerstag, 5. Juni 2003, 20.00 Uhr

Lakis Chalkias

«2500 Jahre Griechische Musik»

Von Homer bis heute

Tonhalle Zürich

Donnerstag, 5. Juni 2003, 20.00 Uhr

ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΚΑΙ ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑ

Η συνέχεια της ελληνικής γλώσσας, λέγει ο μέγας εθνομουσικολόγος Samuel Baud Bovy στο "Δοκίμιό" του για την Ελληνική μουσική, αντανακλά στη συνέχεια της Ελληνικής μουσικής. Θα έλεγε κανείς και το αντίστροφο. Έχοντας σήμερα θεμελιωμένη σε γερές και τεκμηριωμένες μελέτες τη συνέχεια της ελληνικής μουσικής από την αρχαιότητα (με τα λίγα αλλά επαρκή ευρήματα) και το Βυζάντιο έως την Τουρκοκρατία, την μικρασιατική μουσική παρακαταθήκη (ως τον Πόντο και την Κύπρο) και από εκεί στη Δημοτική παράδοση, στο Ρεμπέτικο και πάλι έως το Λαϊκό και το Έντεχνο λαϊκό μπορούμε ταυτόχρονα να μελετήσουμε και την συνέχεια του ελληνικού ρυθμού όπως διασώθηκε μέσα στα αρχαία ποιητικά μέτρα από τον Όμηρο έως τον Ευριπίδη, στα στιχηρά τα τροπάρια και τους ύμνους της εκκλησιαστικής και της κοσμικής βυζαντινής μουσικής έως τα κρητικά ριζίτικα τραγούδια στο δεκαπεντασύλλαβο της μαντινάδας και των συναξαριών και του

Μακρυγιάννη και παραπέρα ως τις μέρες μας στη γλώσσα και τα μέτρα των μεγάλων μας ποιητών όπως: του Σεφέρη, του Ελύτη και του Ρίτσου.

Η μουσική υπάρχει στο ρυθμό και στην προσωδία της ελληνικής γλώσσας και η γλώσσα καθορίζει με τα μέτρα και τις ηχητικές της αλχημείες την αρμονία και το μέλος της μουσικής.

Ο Λάκης Χαλκιάς με τη συλλογή του που καλύπτει 2500 Χρόνια Ελληνικής Μουσικής (Από τον Όμηρο μέχρι σήμερα) μας προσφέρει απόψε ένα ταξίδι στο βαθύ πηγάδι της αυτογνωσίας, στα τραύματα, στα θαύματα, στα αίματα και στις χαρές της βαθύρριζης ελληνικής ιστορίας και εμπειρίας. Με τον τρόπο αυτό και ο καλλιτέχνης μας προσπαθεί να αποδείξει εμπράκτως πως ο πολιτισμός είναι το μέγεθος κάθε λαού που τον καταξιώνει και δικαιώνει τη θέση του στον κόσμο.

Ένα ταξίδι...

Οι ελιές με τα χρυσοπράσινα φύλλα τους διακοσμούσαν το φουαγιέ και τη σκηνή της απέραντου κάλλους αίθουσας της Tonhalle της Ζυρίχης με την περίφημη ακουστική της.

Κρυφά την νύχτα της Πέμπτης, στις 5 Ιουνίου 2003, η Αριάδνη έφερε στον Λάκη Χαλκιά τον μίτο της για να τον περάσει μουσικά μαζί με την παρέα του από την αρχαία Ελλάδα στο Βυζάντιο, το Αιγαίο, τα βουνά και τα λαγκάδια της ελληνικής γης, για να τον πάει κολυμπώντας στα παράλια της Σμύρνης και να τον φορτώσει έπειτα σε ένα παλιό καράβι για τον Πειραιά τραγουδώντας στην κουπαστή του παλιά ρεμπέτικο ως πέρα, μέχρι την Αθήνα και το Λυκαβηττό, ζωντανεύοντας μ' αυτόν τον τρόπο τη συνέχεια της ελληνικής μουσικής στο πέρασμα του χρόνου ως και σήμερα.

Ήταν ένα ταξίδι μέσα στους αιώνες, με πέντε ενότητες, μαγευτικούς σταθμούς στην αρχαία, βυζαντινή, δημοτική, ρεμπέτικη, μικρασιατική, λαϊκή και νεώτερη ελληνική μουσική με ονειρικούς οδηγούς τις φωνές του Λάκη Χαλκιά, της Νένας Βενετσάνου, του Νικήτα Τσακίρογλου, της χορωδίας Βυζαντινής & Δημοτικής Μουσικής νέων Δήμου Κηφισιάς, Διαφωνία και της Πολυφωνικής Χορωδίας St. Georg Kaltbrunn, συνοδευμένο από την ορχήστρα των νέων μουσικών του Εργαστηρίου Ελληνικής Μουσικής που σε κάθε σταθμό και τραγούδι έπαιρναν στο χέρι τους κι από ένα διαφορετικό όργανο. Η μόνη δε ενέργεια που χρησιμοποιήθηκε εκτός από την δική τους ήταν εκείνη για τον φωτισμό της αίθουσας.

Ακουστικά λοιπόν και οι φωνές του Λάκη Χαλκιά, της Νένας Βενετσάνου και του Νικήτα Τσακίρογλου ακόμη και στα πιο δύσκολα κομμάτια, όταν μαζί με τους μουσικούς, τα λαϊκά, αλλά και συμφωνικά τους όργανα βρίσκονταν στη σκηνή τότε η χορωδία με 40 παιδιά από το Kaltbrunn του St. Gallen και τότε η μικτή ελληνο-ελβετική χορωδία που πλημμύρισαν την Tonhalle με μια πανδαισία ήχου και αρμονίας. Κάτι που επετεύχθη χάρη στη θέληση και στην κοινή προσπάθεια του Λάκη Χαλκιά και των δύο μαέστρων Pedro Cortinas και Daniel Winiger.

Ο λόγος του Κώστα Γεωργουσόπουλου - σε απόδοση του Egon Fassler - περνούσε το ακροατήριο από ένα σίγουρο μονοπάτι οδηγώντας το από ενότητα σε ενότητα στο χώρο της ελληνικής μουσικής και του στοίχου.

Ο στοίχος γνωστός, αλλά η μελωδία πρωτόγνωρη σε ταξίδευε μέσα από μια έξοχη συμφωνική ενορχήστρωση στην πέμπτη ενότητα κάτω από την διεύθυνση του εξαιρετικού Pedro Cortinas.

Μια σκηνή καλοστημένη, μεγαλειώδης όπου και η παραμικρή λεπτομέρεια δεν ξέφευγε από το έμπειρο μάτι της Μέμης Σπυράτου, ειδικά στον αυτοσχεδιασμό της Συννεφιασμένης Κυριακής, δωσμένο από το μικρό μας Δημήτρη Παπαχαρισίου από την Ζυρίχη.

Ένα υπέροχο κοινό που δεν έχανε καμία ευκαιρία να εκφράσει ένθερμα και ζωηρά την συγκίνηση του με χειροκροτήματα, όχι μόνο στο τέλος της κάθε ενότητας αλλά και κατά τη διάρκεια των τραγουδιών, δημιουργώντας έτσι τις καλύτερες εντυπώσεις σε καλλιτέχνες και μαέστρους.

Τα φώτα στο τέλος της συναυλίας έσβησαν, αλλά στην μνήμη του κοινού και των οργανωτών η υπέροχη αυτή βραδιά θα μείνει αξέχαστη. Λάκη, Νένα, Νικήτα, Μέμη, Pedro, Daniel Winiger, Egon, Χρήστο, Ελλάδα (όνομα) ...σας ευχαριστούμε για την προσφορά σας, για τις στιγμές που ζήσαμε μαζί σας και την φιλία σας!

Για το Ακροθέαμα
Χρήστος Ίωαννίδης

Pedro Cortinas (Μαέστρος), Λάκης Χαλκιάς, Νένα Βενετσάνου, Χορωδία Βυζαντινής & Δημοτικής Μουσικής Χορωδία νέων Δήμου Κηφισίας, Kammerchor St.Georg Kaltbrunn και Kinderchor Kaltbrunn.